

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XL. — Wydana i rozesłana dnia 22 sierpnia 1879.

108.

Ustawa z dnia 19 lipca 1879,

o obowiązkowym zaprowadzeniu postępowania zwanego odrażaniem (Desinfection) na kolejach żelaznych i statkach przewożących bydło.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Zarządy kolei żelaznych obowiązane są poddać każdy wagon, którym przewieziono odżuwacze, świnie, konie, osły i muły, postępowaniu, zwanemu odrażaniem, które ma na celu zniszczyć skuteczność zarodków zarazy, gdyby do wagonu przyłgnęły i zastosowane być powinno natychmiast po każdorazowym użyciu wagonu.

Wagonów takich nie wolno przed odrażeniem używać do przewożenia czegokolwiek.

Podobnież odrazić należy po każdorazowym użyciu przybory, użyte do pasienia, pojenia, przymocowania itp. przewożonych zwierząt.

Gdy między zwierzętami panują choroby zaraźliwe, Władza administracyjna krajowa włożyć ma na zarządy kolejowe obowiązek, aby poddawały odrażeniu po każdorazowym użyciu także schody, po których bydło schodzi i wchodzi, jakoteż rampy i miejsca, gdzie bydło wsadza się, wysadza i spędza.

§. 2.

Nawóz i mierzwę, znalezione w wagonach, na schodach i stanowiskach, należy zebrać i natychmiast odrazić, jeżeli ustawy o zarazach bydłych nie nakazują ich zniszczyć.

Do wywieżenia nawozu i mierzwy odrażonej lub na zniszczenie przeznaczonej, nie wolno używać zaprzęgów bydłych.

§. 3.

Obowiązek odrażenia wagonów, jakoteż wszelkich przyborów cięży na zarządzie tej kolei żelaznej, w której obrębie wysadzono bydło z wagonów.

Jeżeli stało się to za granicą, zarząd owej kolei obowiązany jest odrazić wagony po ich powrocie, na której linii, w okręgu, ustawie niniejszej podlegającym, najprzód weszły, wyjąwszy, jeżeli już za granicą odrażono je podług przepisów i jeżeli to będzie wiarogodnie udowodnione.

Nawóz i mierzwę odrazić a względnie zniszczyć ma zarząd tej kolei, w której obrębie będą znalezione.

§. 4.

Ministerstwo handlu, po wysłuchaniu zarządów kolejowych, wyznaczy stacje do odrażania użytych wagonów, które z miejsc, gdzie po wyładowaniu odrażone być nie mogą, odesłać należy do nich niezwłocznie i poddać przepisnemu postępowaniu.

§. 5.

Zarządy kolejowe mają prawo pobierać opłatę za kosztą odrażenia a względnie zniszczenia, którą ministerstwo handlu co jakiś czas wyznaczać i ogłaszać będzie po wysłuchaniu zarządów kolejowych.

§. 6.

Zarządy kolei żelaznych obowiązane są pozwolić osobom posyłającym zwierzęta w §fie 1 wzmiankowane, aby wagony, odrażone już przez zarząd kolei, poddały jeszcze raz własnym kosztem przepisnemu odrażeniu.

Odrażenie atoli takie dokonane być powinno w przeciagu czasu, który zarząd kolei wyznaczy.

Kosztą dłuższego zatrzymania wagonów z tej przyczyny ciężą na posyłającym.

§. 7.

Przepisy §§fów 1 i 2 ustawy niniejszej stosowane być mają odpowiednio do owych części statków, przewożących zwierzęta, w których zwierzęta te bywają umieszczone lub przez które przechodzą.

Statki, jakoteż przybory w §fie 1 wzmiankowane, odrażać trzeba natychmiast po ich wypróznieniu.

Odrażenie, uskutecznione za granicą, może zastąpić miejsca odrażenia, przepisanego dla krajów tutejszych tylko wtedy, gdy będzie wiarogodnie udowodnione, jako odbyło się podług przepisów.

Obowiązek odrażenia cięży na dowódcy statku a względnie na przedsiębiorstwie przewozowym.

§. 8.

Wagony kolei żelaznej i statki, używane do przewożenia płodów zwierzęcych surowych, odrazić należy za każdym razem po przewiezieniu

- a) płodów surowych suchych, albo tylko tymczasowo przetworzonych, mianowicie pochodzących od odznawców, przywiezionych z wolnych od zarazy okolic kraju, dotkniętego księgოსuszem;
- b) mięsa i skór a nawet innych części zwierzęcych z rzeźni, leżących nad granicą;

c) mięsa i skór, pochodzących z rogacizny, owiec i kóz, które zabito jako podejrzone o księgosusz lub zarazę płucową a które okazały się zdrowymi lub które, acz nie podejrzone o księgosusz, dano na rzeź w miejscu lub w okręgu dotkniętym zarazą.

W jaki sposób okoliczności wzmiankowane pod a), b) i c), udowadnianie być mają przedsiębiorcy przewozu, postanowione będzie drogą rozporządzenia. Zarazem postanowione będzie drogą rozporządzenia, kiedy opakowanie ma być odrażone lub zniszczone.

§. 9.

Narzędzia i naczynia, za pomocą których uskutecznia się odrażenie, należy także odrażać.

Podobnież oczyścić się powinny osoby, które się tem zajmują.

§. 10.

Odrażanie odbywać się powinno pod dozorem biegłych i Władza ma nad niem czuwać. Postępowanie przepisane będzie drogą rozporządzenia.

§. 11.

Gdyby przepisane odrażenie nie uskuteczniło należycie, gdyby go zaniedbywano lub odmawiano uskuteczniania, wykonane być ma z urzędu na koszt i niebezpieczeństwo przedsiębiorstwa przewozowego.

§. 12.

Ten, który nie dopełni ciężących na nim obowiązków pod względem zarządzenia, dozoru lub uskutecznienia odrażenia, karany będzie podług przepisów ustawy o księgosuszu.

Kary pieniężne wpływają do skarbu państwa.

§. 13.

Ustawa niniejsza nabędzie mocy w trzy miesiące po jej ogłoszeniu. Od tego czasu przestaną obowiązywać dotychczasowe przepisy, tyjące się tego samego przedmiotu.

§. 14.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i handlu i upoważnia się ich, aby wydali stosownie do swoich zakresów, rozporządzenia do jej wykonania potrzebne.

Bruck, dnia 19 lipca 1879.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Glaser r. w.

Chlumceky r. w.

109.

Rozporządzenie Ministrów spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i handlu z dnia 7 sierpnia 1879,

tyjące się wykonania ustawy z dnia 19 lipca 1879 (Dz. u. p. Nr. 108) o obowiązkowym zaprowadzeniu postępowania zwanego odrażaniem (Desinfection) na kolejach żelaznych i statkach przewożących bydło.

Ku wykonaniu ustawy z d. 19 lipca 1879 (Dz. u. p. Nr. 108) o obowiązkowym zaprowadzeniu postępowania, zwanego odrażaniem (Desinfection) na kolejach żelaznych i statkach, przewożących bydło, wydają się następujące postanowienia

Do §fu 1go.

Każdy wagon, do przewożenia bydła służący, którym przewieziono zwierzęta, w §fie 1 tej ustawy wymienione, to jest: odźwacze (rogaciznę, owce i kozy), świnie, konie, osły i muły, oznaczyć należy bezpośrednio przed wypróżnieniem, białą kartą, przymocowaną po jednej z dwóch stron długości wagonu, zawierającą wyrazy: „Do odrażenia“ wielkimi głoskami drukowanymi i na której zanotować także należy dzień i godzinę wypróżnienia, tudzież wycisnąć pieczęć stacyi.

Jeżeli odrażenie odbyć się ma gdzieindziej, napisać trzeba nadto, na którą stacyą wagony posłane będą do odrażenia. Po odrażeniu przyklepia się pod rzeczoną kartą drugą, żółtą (większą), zawierającą wyraz „odrażony“ wielkimi głoskami drukowanymi, na której notuje się także dzień i godzinę skończenia odrażenia i wyciska pieczęć stacyi. Obie karty usuwa się wtedy, gdy wagon ma być znowu napelniony.

Odrażenie skończyć się powinno najpóźniej w 48 godzin po wypróżnieniu.

Gdy wagony, które trzeba odrazić, mają być posłane do stacyi odrażnej, naczelnika tej ostatniej wcześniej uwiadomić należy o ich przybyciu.

Wagonów takich nie wolno posyłać do stacyi odrażnej z pociągami, wiozącymi wyłącznie bydło. Gdy wagony takie posyła się z innymi pociągami, przyczepić je należy na końcu pociągu a nie bezpośrednio obok wagonów, napelnionych bydłem.

Wagony, przeznaczone do odrażenia, powinny być starannie zamknięte i w stacyi, gdzie następuje wypróżnienie, umieszczone na boku, aż póki nie będą odwiezione do stacyi odrażnej, w tej ostatniej zaś aż do odrażenia, stać mają w takim miejscu, aby zarodki zarazy nie mogły się udzielać.

Przed odrażeniem wagonów, użytych do przewiezienia bydła, oczyścić je należy starannie, a mianowicie pousuwać odpadki, mierzwę, odchody a podłogę, ściany i pułap obmiesić twardymi szczotkami lub drapakami, polawszy wodą. W zimie używać należy do tego wody gorącej, aby przymarznięte nieczystości łatwiej odstąpiły.

W tych miejscach, gdzie odchody wymiata się z wagonów, ziemia powinna być ile możności nieprzepuszczalna i należy ją odrazić zaraz po usunięciu odchodów.

Podobnie oczyścić wprzód należy przybory, których podczas przewozu używano a jeżeli są własnością osoby, która bydło posyła, nie wolno wydać ich tej osobie, aż dopiero, gdy zostaną odrażone.

Również czyścić należy starannie znajdujące się w obrębie kolei miejsca, gdzie bydło staje, lub wsadzane bywa do wagonów, drogi, któremi chodzi, jak niemięjsze schody i rampy; za każdym razem, gdy bydło ich używa, sprzątnąć należy odchody, mierzwę itp.

Jeżeli nadejdzie transport bydła, w którym znajdują się zwierzęta dotknięte chorobami zaraźliwymi lub o to podejrzane, natenczas nietylko oczyścić, ale także odrazić trzeba wszystkie miejsca, przez które przechodziły zwierzęta wysadzone z wagonów.

Czy miejsca do wsadzania i wysadzania bydła, podworce dla bydła, schody i rampy mają być w pewnych czasach odrażane zawsze, czy tylko wtedy, gdy kolej przewozi rodzaje bydła, w §fie 1 ustawy wzmiankowane, lub tylko wtedy, gdy nadchodzą transporty bydła z pewnych oznaczonych krajów lub okręgów:

w tej mierze stanowić będzie Władza administracyjna krajowa podług tego, o ile zagraża niebezpieczeństwo udzielenia się chorób zaraźliwych i o postanowieniu swoim zawiadomi w czasie właściwym zarządy kolei żelaznych.

Przedziały, znajdujące się w wagonach pakunkowych, używane do przewożenia bydła pojedynczo, jakoteż przydane do tego celu wagony pakunkowe, oczyścić i odrazić należy podług przepisu po każdym użyciu.

Gdyby nadeszły do stacyj wagony do przewozu bydła przeznaczone a mające na sobie ślady nieoczyszczenia lub niedostatecznego oczyszczenia, jakoteż nieodrażone lub niedostatecznie odrażone, naczelnicy stacyj obowiązani są zatrzymać je i zarządzić niezwłocznie zupełne ich oczyszczenie lub odrażenie.

Do §fu 2go.

Nawóz, zebrany przy czyszczeniu wagonów, schodów, ramp, miejsc, gdzie było staje i bywa wsadzane do wagonów, z dróg, któremi przechodzi itd. śmieci i mierzwę z wagonów, przenieść należy na wyznaczone, odpowiednio odosobnione miejsce i polać mlekiem wapiennem, lub kwasem siarczanym rozcieńczonym (1 część kwasu siarczanego na 20 części wody).

Gdy nadejdą transporty odźwiaczów, pochodzące z okolic wolnych od zarazy, ale które przechodziły przez kraje dotknięte księgosuszem, jakoteż takie, w których pomiędzy wysadzonemi z wagonów zwierzętami dostrzeżone będą objawy, świadczące, że niektóre z nich są dotknięte księgosuszem, nosacizną albo zapaleniem śledziony, lub powinny być uważane za podejrzanę, nawóz, śmieci i mierzwę należy w miejscach stosownych spalić lub zakopać.

Władza administracyjna czuwać ma nad tem, aby wybór rzeczonych miejsc nie budził obaw pod względem lekarskim.

Do §fu 3go.

Wagony powracające z zagranicy, które użyte były do przewozu bydła, oczyścić i odrazić należy na pierwszej krajowej stacyi odrażnej, jeżeli nie będą złożone dowody wiarogodne, jako już za granicą odrażone zostały w myśl niniejszego rozporządzenia.

Przedsiębiorstwa przewozowe uwiadomione będą szczegółowo o umowach, które w tym względzie zawarte zostaną z rządami zagranicznymi.

W każdym jednak razie trzeba przekonać się, czy wagony, do przewozu bydła użyte i do stacyj pogranicznych krajowych przybywające, były gruntownie oczyszczone i odrażone a jeżeli nie, oczyścić je i odrazić.

Do §fu 4go.

Stacje kolei żelaznej, które mają być zakładami odrażnemi, zaopatrzone być powinny dostatecznie w te wszystkie urządzenia, które są potrzebne do skutecznienia odrażenia w sposób wszelkim wymaganiom odpowiedny i urządzenia te utrzymywać należy ciągle w takim stanie, aby były zdadne do użycia.

O zaprowadzonych urządzeniach w takich zakładach odrażnych, zarządy kolejowe obowiązane są uwiadomić Władzę administracyjną powiatową. Ta ostatnia przekonywać się ma o ich użyteczności w myśl przepisów niniejszego rozporządzenia do §fu 10go ustawy.

W każdej stacyi odrażonej utrzymywać należy książkę kontrolną do zapisywania w niej odrażonych wagonów bydłowych, która zawierać ma rubryki na zapisanie:

numeru wagonu i kolei, której jest własnością, nazwy stacyi, gdzie bydło wysadzono, dnia i godziny, w której skończyło się wysadzenie i odrażenie, tudzież rubrykę na uwagi urzędnika, sprawującego nadzór rządowy.

Wagony użyte do przewiezienia pojedynczo bydła i płodów surowych, mogą być oczyszczone i odrażone także w stacyi, w której zostały wypróznione. Toż samo tyczy się odrażenia przyborów, używanych podczas przewozu.

Do §fu 5go.

Za podstawę do wymierzenia opłat za odrażenie, wzięte być mają jedynie koszty, połączone z skutecznieniem odrażenia a względnie zniszczenia.

Za oczyszczenie, czy to przed odrażeniem, czyli też wtedy, gdy odrażenie nie jest potrzebne, nie pobiera się wynagrodzenia.

Oplaty ustanawiać należy bez względu na długość drogi, którą transport bydła przebył, od wozu, biorąc średnią kwotę własnego nakładu.

Do §fu 6go.

Jeżeli osoby bydło posyłające, żądają, aby wagony, w których bydło ich ma być przewiezione, zostały ponownie odrażone, uczynić to należy zwyczajnie w sposób, rozporządzeniem niniejszem przepisany. Zastosowanie innego postępowania odrażnego, wymaga porozumienia się z zarządem kolei.

Do §fu 7go.

Statki używane w żegludze śródziemnej a przeznaczone umyślnie do przewozu rodzajów bydła, w §fie 1 ustawy wzmiankowanych, czyszczone i odrażane być powinny w miejscu oddalonym od obrotu publicznego.

Co się tyczy okrętów morskich, służba zdrowia portowa i morska czuwać ma nad tem, aby z okrętami a względnie z temi ich lokalami, które mają być czyszczone i odrażane, stykano się z zachowaniem należytej ostrożności, udzielić, aby zapobiegano udzieleniu się zarodków zarazy przy czyszczeniu i odrażaniu.

Pod względem czyszczenia lokali okrętowych, pomostów i miejsc do wysadzenia na ląd, po których stąpają zwierzęta wysadzone, pod względem usuwania nawozu, śmieci, mierzwy, jakoteż odrażania tych przedmiotów, stosowane być mają odpowiednio przepisy niniejszego rozporządzenia do §§. 1, 2 i 10 ustawy.

Odrażenie lokali statków żeglugi śródziemnej, użytych do przewozu bydła, jakoteż przyborów, skończyć się powinno najpóźniej w przeciągu 48 godzin po ich wypróznieniu, odrażenie zaś okrętów morskich bez wszelkiej niepotrzebnej zwłoki.

Statki żeglugi śródziemnej, wzmiankowane w ustępie 1, opatrzone być powinny w księgę kontroli. Zawierać ma ona rubryki na zapisanie: nazwy przedsiębiorstwa, nazwy statku, rodzaju ładunku i skąd pochodzi, dnia i godziny wypróznienia i odrażenia, tudzież rubrykę na uwagi dla urzędnika sprawującego nadzór. Odrażenie okrętów morskich potwierdzane będzie urzędownie w karcie zdrowia.

We względzie dozwoleń dalszego obrotu statkom z zagranicy przybywającym, do przewożenia bydła używanym, stosowane być mają odpowiednio przepisy rozporządzenia niniejszego do §fu 3go ustawy.

Do §fu 8go.

Jako dowody, przepisane w §fie 8 ustawy co do płodów surowych, wzmiankowanych pod *a)*, *b)*, *c)*, złożyć należy przedsiębiorstwu przewozowemu świadectwa pochodzenia, które dla przedmiotów wzmiankowanych pod *a)* wydawać ma przełożony gminy, dla rzeczy wzmiankowanych pod *b)* weterynarz rządowy, sprawujący nadzór nad rzeźnią, dla części zwierzęcych, wymienionych pod *c)*, komisya pomorowa.

Władze administracyjne krajowe uwiadamiać mają niezwłocznie wszystkie Spółki kolejowe i przedsiębiorstwa żeglugi parowej tak o pierwszym wybuchu, jakoteż o ustaniu zarazy na bydło w kraju.

Podobnież uwiadamiać ma natychmiast każda Władza administracyjna krajowa rzeczona przedsiębiorstwa komunikacyjne o pierwszym wybuchu lub ustaniu zarazy na bydło w sąsiednim kraju zagranicznym, jak tylko się dowie.

Ze względu na przepis §fu 8go *a)* ustawy, środki, użyte do przywiezienia płodów zwierzęcych ze zakładów kwarantany, odrażone być powinny za każdym razem. Pochodzenie to udowodnione być ma świadectwem urzędu kwarantany.

Gdy się przewozi skóry solone, odrażanie nie jest potrzebne.

Do §fu 9go.

Osoby, zajmujące się czyszczeniem i odrażaniem, przywdziwać mają do tego osobną odzież zwierzechną, którą po robocie należy wyprać w wodzie i dostatecznie wywietrzyć. Toż samo rozumie się o obuwiu.

Osoby te oczyścić sobie powinny ręce a jeżeliby nie używały obuwia, także i nogi, rozczysem, zawierającym w sobie dwie setne części kwasu karbolowego. W ciągu roboty i przed oczyszczeniem się, osoby te nie powinny komunikować się z ludźmi, mającemi do czynienia z bydłem, ani też zbliżać się do bydła lub wchodzić do oczyszczonych albo odrażonych stanowisk bydła itp.

Do §fu 10go.

Wagony odrażać należy albo:

1. za pomocą gorącej pary wodnej, wpuszczonej z ciśnieniem najmniej 2 atmosfer do wszystkich części wnętrza wagonu, albo

2. za pomocą wody gorącej, mającej najmniej 70° Celsiusa z przydaniem pół setnej części zwapnionej sody lub potażu, którą myć należy wszystkie części wagonu, aż póki woń zwierzęca nie zniknie całkiem, albo

3. za pomocą skropienia (jeśli jest mróz gorący) wodą a następnie wysmarowania podłogi i wszystkich części bocznych mieszaliną wody z dwiema setnymi częściami kwasu karbolowego i 5 setnymi częściami witryolu żelaznego, albo zamiast tego ostatniego z 3 setnymi częściami chlorku cynku.

Wagony, których nie można zlewać wodą, wystawić należy po dokładnem obmyciu podłogi i stropu ługiem alkalicznym na odymienie, jużto wstawiając podstawki drewniane lub gliniane z rozpostartym na nich chlorkiem wapna, już też przez przyrządzenie wywiewiania się chloru z mieszaniny, składającej się z 1 części chlorku wapna i 2 części pospolitego kwasu solnego lub z 5 części soli kuchennej, 2 części braunsztynu sproszkowanego i 4 części wody, z dodaniem 4 części oleju siarczanego stężonego.

Gdy się używa chlorku wapna, odymienie trwać ma najmniej 8, w zimniejszej porze 12 godzin, przyczem wagony powinny być doskonale zamknięte. Gdy

się zaś używa mieszanin, z których się chlor wywiewa, dostatecznem jest działanie 6godzinne. W zimie jednak, mieszanina z soli kuchennej, braunsztynu i rozcieńczonego kwasu solnego nie daje się używać, ponieważ przy niższej temperaturze wywiewanie się chloru z tej mieszaniny jest za słabe.

We wszystkich przypadkach trzeba wewnątrz wagonów wywiewać i nie należy ich używać, dopóki je wyraźnie czuć chlorem.

Naczynia, których używano do pojenia i pasienia przewożonych zwierząt, odrazić należy, albo przez wyparzenie ich w gorącej parze wodnej, albo za pomocą gorącego ługu.

Do innych przyborów zastosować można którekolwiek z działań przepisanych do odrażania wagonów.

Miejsca, gdzie bydło wsadza się do wagonów i wysadza, podwórce dla bydła, drogi, któremi chodzi, schody i rampy odrazić należy we wszystkich tych przypadkach, w których oprócz oczyszczenia potrzebne jest także odrażenie, albo przez polanie roztworem, zawierającym w sobie 2 setne części kwasu karbolowego, albo przez posypanie ich karbolanem (fenylnem) wapna.

Narzędzia użyte do oczyszczenia tych miejsc także oczyścić należy starannie po każdorazowym użyciu przez obmycie ich wodą a jeżeli potrzeba je odrazić, uczynić to należy podobnie za pomocą roztworu kwasu karbolowego.

Władze administracyjne obowiązane są czuwać nad tem, aby koleje żelazne i przedsiębiorstwa żeglugi śródlądowej zachowywały ustawę i przepis wykonawczy, co do tych ostatnich z uczestnictwem czynników policyi rzecznej.

Mianowicie Władze administracyjne zwiedzać mają czasami stacje odrażne kolei żelaznych i według okoliczności zarządzać czego potrzeba.

W ważniejszych przypadkach porozumiewać się winny z inspekcją naczelną kolei żelaznych austriackich co do rozporządzeń, które mają wydać.

Czynnikom Władz administracyjnych pozwalać należy w każdym czasie wchodzić do wnętrza statków, jakoteż do tych lokali na dworcach kolei, gdzie odbywa się ładowanie i odrażanie i przeglądać książki kontroli w §fie 4ym i 7ym wzmiankowane.

Dozór nad ścisłym zachowywaniem ustawy i przepisów wykonawczych na okrętach morskich, należy do służby zdrowia portowej i morskiej.

Do §fu 12go.

Zarządy kolei wskazać mają Władzom administracyjnym te czynniki i osoby, którym pod odpowiedzialnością poruczyły doglądanie i kierowanie czyszczeniem i odrażaniem.

Taaffe r. w.

Glaser r. w.

Chlumecky r. w.